

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2022/2080,**annettu 25 päivänä lokakuuta 2022,****tilapäisen tuen myöntämisestä Liettuan tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1350 muuttamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19:n leviämisen seurauksena 19 päivänä toukokuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 (¹) ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto myönsi Liettualle täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2020/1350 (²) Liettuan 7 päivänä elokuuta 2020 esittämän pyynnön johdosta taloudellista apua lainana, jonka määrä on enintään 602 310 000 euroa, jonka keskimääräinen enimmäismaturiteetti on 15 vuotta ja saatavuusaika 18 kuukautta ja jonka avulla täydennetään Liettuan kansallisia toimia covid-19:n leviämisen vaikutusten lieventämiseksi sekä taudin leviämisestä työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille aiheutuvien sosioekonomisten vaikutusten käsittelemiseksi.
- (2) Liettuan oli määrä käyttää lainaa täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1350 3 artiklassa tarkoitettujen työajan lyhentämisjärjestelyjen ja vastaavien toimenpiteiden rahoittamiseen.
- (3) Neuvosto myönsi Liettualle täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1350 muuttamisesta annetulla täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2021/678 (³) Liettuan 11 päivänä maaliskuuta 2021 esittämän toisen pyynnön johdosta 354 950 000 euroa lisää taloudellista apua kasvattamalla lainan enimmäismäärän 957 260 000 euroon siten, että lainan keskimääräinen enimmäismaturiteetti 15 vuotta ja saatavuusaika 18 kuukautta ja sen avulla täydennetään Liettuan kansallisia toimia covid-19:n leviämisen vaikutusten lieventämiseksi sekä taudin leviämisestä työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille aiheutuvien sosioekonomisten vaikutusten käsittelemiseksi.
- (4) Liettuan oli määrä käyttää lisälainaa täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1350, sellaisena kuin se on muutettuna täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2021/678, 3 artiklassa tarkoitettujen työajan lyhentämisjärjestelyjen ja vastaavien toimenpiteiden rahoittamiseen.
- (5) Covid-19:n leviämisen vuoksi huomattava osa Liettuan työvoimasta on joutunut keskeyttämään työssäkäynnin tai työnhaun. Tämä on johtanut siihen, että Liettuan julkiset menot ovat toistuvasti kasvaneet äkillisesti ja voimakkaasti täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1350 3 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden osalta.

(¹) EUVL L 159, 20.5.2020, s. 1.

(²) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1350, annettu 25 päivänä syyskuuta 2020, tilapäisen tuen myöntämisestä Liettuan tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena (EUVL L 314, 29.9.2020, s. 35).

(³) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/678, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2021, tilapäisen tuen myöntämisestä Liettuan tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1350 muuttamisesta (EUVL L 144, 27.4.2021, s. 12).

- (6) Covid-19:n leviäminen ja Liettuan vuosina 2020, 2021 ja 2022 toteuttamat poikkeukselliset toimenpiteet kyseisen leviämisen ja sen sosioekonomisten ja terveyteen liittyvien vaikutusten rajoittamiseksi ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat edelleen perinpohjaisella tavalla maan julkiseen talouteen. Vuonna 2020 Liettuan julkisen talouden alijäämä oli 7,3 prosenttia ja julkinen velka 46,6 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT), ja vuoden 2021 lopussa alijäämä oli supistunut 1,0 prosenttiin ja velka 44,3 prosenttiin. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan Liettuan julkisen talouden alijäämän odotetaan olevan 4,6 prosenttia ja julkisen velan 42,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuoden 2022 loppuun mennessä. Komission kesän 2022 väliennusteen mukaan Liettuan BKT:n odotetaan kasvavan 1,9 prosenttia vuonna 2022.
- (7) Liettua pyysi 8 päivänä elokuuta 2022 unionilta 141 800 000 euron taloudellista lisäapua täydentääkseen edelleen vuosina 2020, 2021 ja 2022 aloittamiaan kansallisia toimia, joilla se pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja käsittelemään taudin leviämisestä työntekijöille aiheutuvia sosioekonomisia seurauksia. Liettua on erityisesti jatkanut tai muuttanut johdanto-osan 8–9 kappaleessa esitettyjä työajan lyhentämisjärjestelyjä ja vastaavia toimenpiteitä.
- (8) Täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1350 3 artiklan a alakohdassa tarkoitetulla 21 päivänä kesäkuuta 2016 annetulla ”työllisyyslailla nro XII-2470”, sellaisena kuin se on muutettuna 17 päivänä maaliskuuta 2020 annetulla ”lailla nro XIII-2822”, 7 päivänä huhtikuuta 2020 annetulla ”lailla nro XIII-2846”, 4 päivänä kesäkuuta 2020 annetulla ”lailla nro XIII-3005” ja 23 päivänä joulukuuta 2020 annetulla ”lailla nro XIV-131” sekä muutettuna myöhemmin 27 päivänä toukokuuta 2021 annetulla ”lailla nro XIV-351” ja 20 päivänä tammikuuta 2022 annetulla ”lailla nro XIV-911”, Liettua otti karanteenin ja poikkeustilan aikaisena tukena käyttöön työnantajalle maksettavien tukien järjestelmän, jolla katetaan kunkin työssäkäynnin keskeyttämään joutuvan työntekijän arvioitu palkka. Työnantaja saattoi ennen 1 päivää tammikuuta 2021 valita tuen, joka kattaa 70 prosenttia palkasta, kuitenkin enintään 1,5-kertaisesti vähimmäispalkan määrän, tai tuen, joka kattaa 90 prosenttia palkasta (60-vuotiaiden ja sitä vanhempien työntekijöiden osalta 100 prosenttia), kuitenkin enintään vähimmäispalkan määrän. Alkaen 1 päivästä tammikuuta 2021 työnantaja voi saada tukea, joka kattaa 100 prosenttia palkasta, kuitenkin enintään 1,5-kertaisesti vähimmäispalkan määrän. Järjestelmään osallistuneiden työnantajien on pidettävä vähintään 50 prosenttia työntekijöistään palkattuina vähintään kolmen kuukauden ajan palkkatuen päättymisestä.
- (9) Täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1350 3 artiklan b alakohdassa tarkoitetun 21 päivänä kesäkuuta 2016 annetun ”työllisyyslain nro XII-2470”, sellaisena kuin se on muutettuna 4 päivänä kesäkuuta 2020 annetulla ”lailla nro XIII-3005” ja myöhemmin muutettuna 27 päivänä toukokuuta 2021 annetulla ”lailla nro XIV-351”, mukaisesti tukia maksettiin ennen 1 päivää heinäkuuta 2021 myös keskeytyksen jälkeen töihin palaaville työntekijöille enintään kuuden kuukauden ajan työhönpaluusta. Työhönpaluusta seuraavien ensimmäisen ja toisen kuukauden aikana maksettavien tukien määrä voi olla enintään 100 prosenttia työntekijän palkasta, kolmantena ja neljäntenä kuukautena enintään 50 prosenttia ja viidentenä ja kuudentena kuukautena enintään 30 prosenttia, kuitenkin siten, että noudatetaan ylärajaa, joka on työnantajan harjoittamasta taloudellisesta toiminnasta riippuen vähimmäispalkka tai kaksi kertaa vähimmäispalkka. Alkaen 1 päivästä heinäkuuta 2021 tukia maksettiin keskeytyksen jälkeen töihin palaaville työntekijöille enintään kahden kuukauden ajan heidän työhönpaluunsa jälkeen. Ensimmäisen kuukauden tuki on 100 prosenttia työntekijän palkasta, mutta enintään 0,9 kertaa vähimmäispalkka, ja toisen kuukauden aikana 100 prosenttia työntekijän palkasta, mutta enintään 0,6 kertaa vähimmäispalkka. Kyseisiä tukia voidaan pitää asetuksessa (EU) 2020/672 tarkoitettuina työajan lyhentämisjärjestelyjä vastaavina toimenpiteinä, koska niiden tarkoituksena oli tarjota työntekijöille toimeentulotukea ja auttaa säilyttämään olemassa olevat työsuhteet.
- (10) Liettua täyttää taloudellisen avun pyytämiseksi asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa säädetyt edellytykset. Liettua on toimittanut komissiolle asianmukaisen näytön siitä, että toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot ovat kasvaneet 1 264 915 309 euroa 1 päivästä helmikuuta 2020 covid-19:n leviämisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi toteutettujen kansallisten toimenpiteiden seurauksena. Tämä merkitsee äkillistä ja voimakasta kasvua, koska se liittyy myös sellaisten suoraan työajan lyhentämisjärjestelyyn ja vastaaviin toimenpiteisiin liittyvien, voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden jatkamiseen tai muuttamiseen, jotka kattavat huomattavan osan Liettuan yrityksistä ja työvoimasta. Liettua aikoo rahoittaa kasvaneiden menojen määrästä 144 350 000 euroa unionin varoilla ja 21 505 309 euroa omalla rahoituksellaan.
- (11) Komissio on asetuksen (EU) 2020/672 6 artiklan mukaisesti kuullut Liettuaa ja varmistanut niiden toteutuneiden ja suunniteltujen julkisten menojen äkillisen ja voimakkaan kasvun, jotka liittyvät suoraan työajan lyhentämisjärjestelyihin ja vastaaviin toimenpiteisiin, joihin viitataan 8 päivänä elokuuta 2022 päivätyssä pyynnössä.

- (12) Liettualle olisi sen vuoksi myönnettävä taloudellista apua maan auttamiseksi selviytymään covid-19:n leviämisen aiheuttaman talouden vakavan häiriön sosioekonomisista vaikutuksista. Komission olisi tehtävä päätökset erien ja osaerien maturiteeteista, suuruudesta ja maksamisesta tiiviissä yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa.
- (13) Koska täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2020/1350 ilmoitettu saatavuusaika on päättynyt, taloudellista lisäapua varten tarvitaan uusi saatavuusaika. Täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2020/1350 myönnetyn taloudellisen avun 18 kuukauden saatavuusaikaa olisi pidennettävä 21 kuukaudella, ja tämän seurauksena kokonaissaatavuusajan olisi oltava 39 kuukautta täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1350 voimaantuloa seuraavasta päivästä alkaen.
- (14) Liettuan ja komission olisi otettava tämä päätös huomioon asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa lainasopimuksessa.
- (15) Tällä päätöksellä ei saisi rajoittaa sisämarkkinoiden toiminnan vääristymiseen liittyvien mahdollisten menettelyjen, erityisesti perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisten menettelyjen, tuloksia. Sillä ei poisteta jäsenvaltioille perussopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista.
- (16) Liettuan olisi ilmoitettava komissiolle suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta säännöllisin väliajoin, jotta komissio voi arvioida, missä määrin Liettua on toteuttanut kyseiset menot.
- (17) Päätös taloudellisen avun myöntämisestä on tehty ottaen huomioon Liettuan tämänhetkiset ja odotettavissa olevat tarpeet sekä muiden jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2020/672 nojalla jo toimittamat tai suunnitteilla olevat taloudellisen avun pyynnöt, soveltaen samalla yhdenvertaisen kohtelun, solidaarisuuden, oikeasuhteisuuden ja avoimuuden periaatteita,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1350 seuraavasti:

1) muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

"1. Unioni asettaa Liettuan saataville enintään 1 099 060 000 euron lainan. Lainan keskimääräinen enimmäismaturiteetti on 15 vuotta.

2. Tällä päätöksellä myönnetyn taloudellisen avun saatavuusaika on 39 kuukautta tämän päätöksen voimaantuloa seuraavasta päivästä alkaen.”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

"4. Ensimmäinen erä maksetaan sillä edellytyksellä, että asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa säädetty lainasopimus on tullut voimaan. Muut erät maksetaan kyseisen lainasopimuksen ehtojen mukaisesti tai, tapauksen mukaan, ehtona on lainasopimukseen tehdyn lisäyksen tai Liettuan ja komission välillä tehdyn alkuperäisen lainasopimuksen korvaavan muutetun lainasopimuksen voimaantulo.”;

2) korvataan 3 artikla seuraavasti:

"3 artikla

Liettua voi rahoittaa seuraavia toimenpiteitä:

- a) palkkatuet työssäkäynnin keskeytyksen aikana 21 päivänä kesäkuuta 2016 annetun ”työllisyyslain nro XII-2470”, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 20 päivänä tammikuuta 2022 annetulla ”lailla nro XIV-911, 41 §:n mukaisesti;

- b) palkkatuet työssäkäynnin keskeytyksen aikana 21 päivänä kesäkuuta 2016 annetun ”työllisyyslain nro XII-2470”, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 27 päivänä toukokuuta 2021 annetulla ”lailla nro XIV-351, 41 §:n mukaisesti;
- c) etuudet itsenäisille ammatinharjoittajille 21 päivänä kesäkuuta 2016 annetun ”työllisyyslain nro XII-2470”, sellaisena kuin se on muutettuna vuonna 2020, 5 §:n 1 momentin mukaisesti;
- d) etuudet itsenäisille maataloutta harjoittaville ammatinharjoittajille 21 päivänä kesäkuuta 2016 annetun ”työllisyyslain nro XII-2470”, sellaisena kuin se on muutettuna vuonna 2020, 5 §:n 2 momentin mukaisesti.”.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Liettuan tasavallalle.

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se annetaan tiedoksi vastaanottajalle.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Luxemburgissa 25 päivänä lokakuuta 2022.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
J. SÍKELA
